

Megairuzurra

**IÑAKI BARCENA
HINOJAL**
EKOLOGISTAK
MARTXAN-EKO KIDEA

Mega hitzak milioi bat esan nahi du. Milioi bat unitate. Aspaldiko partez gure eztabaida ekosozialetan topatzen dugu, eta garai edo koiuntura historiko honetan megaproiektuak, megameatzaritza, megazentral energetikoak, megabeletxeak, megahiriak, gure sake-lako telefonoen megak eta instalakuntza elektrikoan megawatioak eguneroko ogia bihurtu dira. Dena doa handitasunera, ahalik eta gehien *"citius, altius, fortius"* – azkarrago, altuago, indartsuago – erromatarren lelo olinpikoa jarraituz, Erromako kolapsoa kontutan hartu gabe.

Megazentral energetikoak. Espainiako Parlamentuak onartu berri duen Errege Lege-Dekretuan 20/2022, 50 megawatio baino gehiagoko energia berriztagarrietako zentralek ez dute ingurumen inpaktuaren ikerketarik beharko. Halaxe dio dekretuak: "Energia-iturri berriztagarrien hedapen azkar batek egungo energia-krisiaren ondorioak arintzen lagun dezake, Errusiaren ekintzen aurkako defentsa bat sortzen baitu... Premiazko eta salbuespenezko egoera energetikoa dela eta, estatu kideek aukera izan behar dute Batasunaren ingurumen-legerian ezarritako ebaluazio-betebehar jakin batzuen salbuespenak sartzeko..."

Arestian, Tapia Legeak 50 megawatio baino gutxiagoko zentralei egin zien erreferentzia, maila autonomikoan kudeatatu

ahal daitezkeenei, gauza bera adierazteko. Orain, estatu zentralak hordagoa bota du megazentral hauetan kontrol herritarrik edo ingurumen babesik oztopo moduan ez izateko. Lege hauek logika demokratikotik urrun daude, eta udaletxeak eta tokiko biztanleak soberan ditzuzte. Lurraldea bai behar dute okupatu, baina besterik ez.

Errusia da aitzakia. Aldiz, COVID-19ren ondoren Europako Batasunak sortu dituen Next Generation funts ekonomiko erraldoiek, zor publikoa inoiz baino gehiago handituko dutenak, aukera paregabea dira meganegozio energetikoetan inbertsioak egiteko. Horrela soilik uler daiteke megazentral hauen oldea, *As bestas* eta *Alcarrás* filme bikainetan ikusi ahal izan dugun moduan.

Trantsizio energetikoaz askok egiten dute berba, baina ez dute bera esan nahi, batzuetan kontrakoa baizik. Guretzat desazkundearen bidetik etorriko dena nahitaez, beste eragile politiko eta ekonomikoentzat aukera itzela izan daiteke denon kontura negozio berriak egiteko.

Lewis Mundford-ek megamakinaren aurrean erreboltaren alde egin zuen, erresistentzia, arbuioa eta erretiratzea aldarrikatuta. Horren bidez, gizabana-koek norberaren autonomia eta gizatasunetik eratorritako nahiak eta hautuak lortu ditzakegu. Horretan diragugu!! ●

Indarkeria ikusezina

**ARANTZA
GUTIERREZ PAZ**
EHU-KO IRAKASLEA

Maiatzean Hego Euskal Herrian izango diren hauteskundeei begira daude alderdiak dagoeneko. Ia egunero hautagai baten aurkezpena dugu, talde batek edo besteak izango duen alkategaiaren iragarpen publikoa. Berdintasun Legeak 2007an ezarri zuen generoen parekidetasunaren beharra zerrendak egiteko orduan, eta horrek emakumeen bilaketa eskatzen du, baita emakume zerrendaburuena ere.

Zaila omen da lehenengo postuetan joan nahiko luketen emakumeak aurkitzea; ez dute nahi, antza. Konbentzitu nahian, presioa (berriz ere) haiengan jartzen da, ahaldundu daitezen, urratsa eman dezaten. Baina lagun batek duela

gutxi galdetu zidan bezala, zertarako? Patriarkatuaren atzaparretan akabatu ditzaten? Neurtzeke dago emakumeek zenbat legealditan irauten duten kargu batzuetan, gizonak zenbatetan erreplikatzan duten hautagai moduan, eta bereziki horren atzetik dauden arrazoiak zein diren.

Foro publikoan ari diren emakume talde batek duela gutxi salatu duen indarkeria presente dago politikan. Batzuei kostatzen zaie genero alborapena ikustea, gizonen (batzuen) aurka eragindako biolentzia ere eragindakoa baita. Baina gauza bat argi dago, beharbada ez dute (zu) emakume izateagatik eragiten, baina bai (haiek) gizonak direlako. ●